

Factors Accelerating Students' Participation in Physical Activities of Schools in Iran

Farahnaz Shams*, Shahram Aroufzad

Department of Physical Education, Farhangian University, Isfahan, Iran.

Received: 2022/03/31

Accepted: 2022/12/21

Original Research

Abstract

Objective: The purpose of this article was to determine the consequences of student participation in sports activities in Iranian schools.

Methodology: The research data were collected through in-depth interviews using the purposive sampling method and snowball sampling technique. Then, the data obtained from interviews, articles, physical education instructions of education, books and clips related to the triangulation technique through method and data, are collected and theorized data method with the method of Charms approach, coding and analysis and Was analyzed.

Results: The result of grouping the codes showed one main component and four sub-components. The main component included accelerators and sub-components such as cooperation with stakeholders, financial resources, support and incentive resources, and political context.

Conclusion: According to these accelerators, it can be acknowledged that these factors accelerate the process of student participation in school physical activity; The research findings can be used as a tool to analyze students' participation in physical activities in Iranian schools. Also, considering the importance of the role of valuation in government policies on the work of physical education teachers, it is therefore suggested that extracurricular trustees in the field of sports, physical education teachers and school principals evaluate the activities of the students at the school level.

Accelerators (cooperation with stakeholders, financial resources, supportive-incentive resources and political context) have affected both the process of sports participation and the consequences of sports participation. Therefore, it can be said that value orientation, health promotion policy, paying attention to students' age, and strategic view of participation are among the sub-components affecting the political context, which should be at the top of the importance of paying attention to students' age. Because they are vulnerable and at the same time effective and future-making of society. The results of this study can help the organizations in charge of sports in the country to deal properly with the participation of students in the physical activities of Iranian schools. Also, conducting this research while creating awareness of the current situation for optimal planning and review of accelerators, which refers to the analysis, recognition and scrutiny of the entire system of student participation in physical activities and determining the factors affecting participation, can have benefits such as the possibility of participation, diversity in school physical activities, attention to the interests and needs of students, creating an informal and intimate atmosphere, revitalizing the vitality and freshness in students and better identification of sports talents.

Keywords: students, physical activity, schools, participation, accelerator

* Corresponding author's e-mail address: shamsfarahnaz@yahoo.com

عوامل تسریع‌دهنده مشارکت دانش‌آموزان در فعالیت‌های بدنی مدارس ایران

فرحناز شمس*، شهرام عروف زاد

گروه تربیت بدنی، دانشگاه فرهنگیان، اصفهان، ایران.

مقاله پژوهشی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۱/۱۱

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۹/۳۰

چکیده

هدف: هدف این مقاله تعیین پیامدهای مشارکت دانش‌آموزان در فعالیت‌های ورزشی مدارس ایران بود. **روش‌شناسی:** پژوهشگر از راه مصاحبه عمیق با استفاده از روش نمونه‌گیری هدفمند و تکنیک نمونه‌گیری گلوله برفی به جمع‌آوری اطلاعات پرداخت، سپس داده‌های حاصل از مصاحبه‌ها، مقالات، دستورالعمل‌های تربیت بدنی آموزش و پرورش، کتب و کلیپ‌های مرتبط با تکنیک مثلث‌سازی از طریق روش و داده، جمع‌آوری و به روش تئوری‌سازی داده‌بنیاد با رویکرد چارمز، کدگذاری و تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها: نتیجه گروه‌بندی کدها، یک مؤلفه اصلی و چهار زیرمؤلفه را نشان داد. مؤلفه اصلی شامل تسریع‌دهنده‌ها و زیرمؤلفه‌هایی چون همکاری با ذی‌نفعان، منابع مالی، منابع حمایتی و تشویقی، بستر سیاسی بود.

نتیجه‌گیری: با توجه به این تسریع‌دهنده‌ها، می‌توان گفت این عوامل باعث سرعت بخشیدن به روند مشارکت دانش‌آموزان در فعالیت‌های بدنی مدارس می‌گردد؛ این پژوهش می‌تواند به عنوان ابزار تحلیل مشارکت دانش‌آموزان در فعالیت‌های بدنی مدارس ایران مبنای عمل قرار گیرد.

واژه‌های کلیدی: دانش‌آموزان، فعالیت بدنی، مدارس، مشارکت، تسریع‌دهنده

مقدمه

امروزه دانش‌آموزان ما بیش از هر چیز به محیطی سرشار از انعطاف‌پذیری و آزادی عمل نیاز دارند؛ محیطی که حس کنجکاوی و خلاقیت آنان را برانگیزاند، به آن احساس تعلق کنند و شادی و شغف را، برای دل‌های کوچک آنان به ارمغان آورد. یکی از برنامه‌هایی که برای ایجاد چنین محیطی لازم است فوق برنامه‌هاست (Hendrickson, 2018). امروزه توجه به کیفیت زندگی و تلاش برای افزایش سطح سلامت و پیشگیری از امراض از اولویت‌های ملی هر جامعه است (Habibi et al., 2019: 216)؛ این در حالی است که یکی از پیامدهای ماشینی شدن زندگی و پیشرفت فناوری به‌ویژه در جوامع مدرن، فقر حرکتی و کاهش فعالیت فیزیکی مناسب بین افراد است و از دیدگاه سلامتی، یکی از مهمترین مشکلات جامعه امروز است (Nowak et al, 2019:1). مهم‌ترین ویژگی دانش‌آموزان، سن آن‌هاست که در مطالعات انجام شده در حوزه مشارکت بسیار اندک بوده و در حوزه مشارکت ورزشی مورد بی توجهی قرار گرفته است به طوری که اورتگا^۱ و همکارانش (۲۰۰۸) در تحقیق خود به تمرکز بیشتر مطالعات بر جمعیت بالغ در حوزه مشارکت اجتماعی و مشارکت ورزشی دست یافته‌اند (Ortega et al., 2008) و از طرف دیگر، اهمیت توجه به جمعیت دانش‌آموزان که در سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷، ۱۴ میلیون و ۷ هزار و ۷۳۶ نفر در مقاطع مختلف است؛ این آمار در مقایسه با سال قبل رشد حدود ۶ درصدی را نشان می‌دهد (گزارش با وزیر آموزش و پرورش، پایگاه اطلاع‌رسانی شبکه خبر)، محقق را بر آن داشت که پژوهش خود را در این حوزه انجام دهد. فعالیت‌های فوق برنامه به عنوان بخش جدایی‌ناپذیر مدارس به رسمیت شناخته شده است، به همین دلیل امروزه در جدول کاری مدارس، توجه به آن افزایش یافته است. هدف از این فعالیت‌ها کمک به کودک و نوجوان است که بتواند رغبت‌های اصیل خویش را تشخیص دهد، استعداد‌های ذاتی خویش را کشف نماید و در تربیت و توسعه آن‌ها برای تأمین سعادت شخصی و افزودن امکان شرکت در فعالیت‌های اجتماعی بکوشد. پژوهش‌ها نشان داده که با مشارکت در انجام فعالیت‌های فوق برنامه، فوائد بسیاری حاصل می‌گردد. دانش‌آموزانی که در فعالیت‌های فوق برنامه مشارکت می‌کنند، دارای سازگاری اجتماعی بیشتری‌اند؛ بسیاری از تحقیقات رابطه مثبتی را میان مشارکت در فعالیت‌های فوق برنامه و اعتماد به نفس نشان می‌دهد (Blomfield & Barber, 2009). فعالیت‌های فوق برنامه، موجب افزایش بهداشت روانی در نوجوانان خواهد شد (Gilman et al., 2004) و در تقویت ابعاد جسمانی، عاطفی، اجتماعی، علمی، زیبایی‌شناختی و معنوی کودکان نقش بسیار مهمی دارد (Adams et al., 2006). پژوهش‌های اخیر نشان داده که مشارکت در فعالیت‌های فوق برنامه با کاهش اختلال ترک تحصیل در مدرسه به‌خصوص در سال‌های دبیرستان، کاهش میزان مصرف مواد مخدر و جرائم، افزایش رقابت‌های بین فردی و خودانگاره مثبت و معدل بالا و تعامل با مدرسه، مشارکت فعال در روند سیاسی و دیگر فعالیت‌های داوطلبانه، سلامت و بهداشت روان در بزرگسالی مرتبط است (Simpkins et al., 2008). در کشور ما بین برنامه‌های اجرا شده و میزان استقبال جوانان از برنامه‌ها (تعداد شرکت کنندگان) تفاوت‌هایی وجود دارد برای مثال فعالیت‌های دینی و قرآنی، هنری و فرهنگی بیش از سایر برنامه‌ها اجرا شده‌اند، اما جوانان به صورت گسترده در فعالیت‌های ورزشی، اردویی و گردشگری شرکت کرده‌اند (Nour, 2007).؛ این موضوع نشانگر اهمیت بعد مشارکت ورزشی در فوق برنامه‌هاست. ورزش به عنوان یکی از مظاهر فردی و اجتماعی، ضمن حفظ و بقای سلامت روانی و جسمی آحاد جامعه، از نظر ایفای صحیح نقش‌های فردی، خانوادگی و اجتماعی نیز اهمیت دارد؛ لذت بردن از تجربه‌های ورزشی می‌تواند ارزش و کرامت انسانی را ارتقا بخشد، به بدن و ذهن انسان شکل دهد و پیشرفتی کلی فرد را در پی داشته باشد (Chen, 2011). فعالیت‌های تربیت

^۱. Ortega

بدنی فوق برنامه برای کودکان دارای اضافه وزن، موجب قرار گرفتن آن‌ها در گروه و پذیرش از طرف همکلاسی‌ها می‌شود و در نهایت باعث می‌شود که اضافه وزن و چاقی آن‌ها کمتر در ارتباطات آن‌ها تأثیر بگذارد (Petracovschi et al., 2012). به گزارش خبرگزاری ایرنا، مهرزاد حمیدی معاون تربیت بدنی و سلامت وزیر آموزش و پرورش، ۲۱ درصد کل دانش‌آموزان کشور را دچار چاقی و آسیب‌های ناشی از آن دانست و گفت باید برای کاهش وزن این دانش‌آموزان چاره‌ای اندیشید تا در آینده با مشکلاتی روبه‌رو نشوند. همچنین به نقل از خبرگزاری دانشجویان، رئیس‌ی معاون وزارت بهداشت گفت: ۲۱ درصد دانش‌آموزان پسر و ۲۰ درصد دانش‌آموزان دختر چاقی شکمی دارند همچنین ۱۳.۷ درصد آن‌ها حداقل ۳۰ دقیقه در روز فعالیت فیزیکی دارند و ۴.۷ درصد هیچ فعالیتی ندارند. مشارکت، مفهومی بسیار گسترده است (Lane, 1995) و بخش عمده و اصلی از فعالیت را مفهوم مشارکت تشکیل می‌دهد. تعریف مشارکت بسیار پیچیده و دشوار است زیرا علائق، ارزش‌ها، استانداردها، و توانایی‌های افراد با هم بسیار متفاوتند. مشارکت ورزشی مربوط به نقش فعال در فعالیت ورزشی است و عوامل مختلفی می‌تواند در مشارکت ورزشی تأثیر داشته باشد. کسانی که در محیط‌های اجتماعی و اقتصادی فقیر و با درآمد کم زندگی می‌کنند، بیشتر در معرض خطر عدم فعالیت بدنی اند (Lee, 2012). در مطالعه‌ای دیگر نشان داده شد که مشارکت ورزشی با در دسترس بودن امکانات ورزشی و پارکها وابستگی بسیاری دارد و بیشترین مشارکت نوجوانان را مربوط به زمانی دانستند که هم امکانات ورزشی و پارکها در دسترس بود و هم وضعیت اجتماعی - اقتصادی خانوارهای ساکن در محله از درجه خوبی برخوردار بود (Prins et al., 2012). در پژوهشی بیان شد بیشتر دانش‌آموزان در ورزش‌های مدرسه شرکت می‌کنند اما کودکان قشر کم‌درآمد و سیاه پوستان دو گروهی‌اند که بیشتر در معرض خطر عدم فعالیت بدنی و نتایج منفی آن قرار دارند (Kanters et al., 2013). مؤلفه‌های سرمایه‌انسانی نیز مشخص‌کننده میزان مشارکت در ورزش است. در پژوهشی نشان داده شد که ورزش از طریق چهار عامل می‌تواند موجب بروز سرمایه اجتماعی شود که عبارتند از: نگرش حمایتی، تأثیرگذاری مثبت بر یکدیگر، رفتارهای اجتماعی حرفه‌ای و افزایش اجتماعی شدن (Zhou & Kaplanidou, 2018). اکثر مطالعات نشان داده‌اند که مردها بیش از زن‌ها علاقه‌مند به شرکت در ورزشند (Ruseski et al., 2011). عنوان شده است که افراد به دلیل محدودیت‌های فرهنگی نمی‌توانند در فعالیت‌های ورزشی حضور پیدا کنند برای مثال، زنان مسلمان به دلیل این محدودیت‌ها، کمتر در فعالیت‌های ورزشی شرکت می‌کنند (Wicker et al., 2013). در پژوهشی نشان داده شده که شرکت دانش‌آموزان در غالب تیم‌های ورزشی در فوق برنامه‌ها می‌تواند تأثیر بسزایی در کاهش اضطراب اجتماعی دانش‌آموزان داشته باشد (Dimech & Seiler, 2011). پژوهشی دیگر نشان داده که موجودیت زیرساخت‌های ورزشی، اثر مثبتی بر میزان مشارکت ورزشی دارد (Lim et al., 2011). برای اینکه افراد بتوانند مشارکت ورزشی همیشگی داشته باشند؛ می‌باید عواملی همچون: درک فوائد فعالیت‌های ورزشی، آگاهی از سلامتی و نشاط از طریق ورزش، آمادگی جسمانی و اجتماعی شدن از طریق ورزش برای افراد به صورت دقیق و با جزئیات کامل اطلاع‌رسانی گردد (Oliveira-Brochado et al., 2017). سه عامل مهم تأثیرگذار برای افزایش مشارکت ورزشی شامل افراد، هم‌تیمی‌ها و نوع رقابت بین آن‌هاست (Agans et al., 2018). نتایج تحقیقی نشان داد که یک برنامه غذایی، تمرینات و مسابقات ورزشی تأثیر بسزایی در سلامتی افراد دارد، به طوری که افرادی که در این گروه کیفیت زندگی خوبی دارند، هدف‌گذاری و فرهنگ‌سازی مناسب را برای بهبود کیفیت زندگی خود الگو قرار داده بودند (Pressick et al., 2016). در سال‌های اخیر در زمینه فوق برنامه مدارس تلاش‌های بسیاری شده است و هر سال دستورالعمل فوق برنامه کانون‌های تابستان ارائه می‌شود. حتی در طول سال نیز برنامه‌های المپیاد درون مدرسه‌ای و کانون‌های درون مدرسه‌ای فعال شده ولی

همچنان مشکل مشارکت دانش‌آموزان در اینگونه برنامه‌ها وجود دارد. بررسی دستورالعمل‌های ارسالی تربیت بدنی وزارت آموزش و پرورش، خود نیاز به تعمق بیشتر دارد ولی در این پژوهش تمرکز بر مشارکت ورزشی دانش‌آموزان در فوق برنامه‌هاست به گونه‌ای که مفهوم‌پردازی شود. موسوی و امام جمعه و همکاران معتقدند: فعالیت‌های فوق برنامه در ایران، بیشتر رنگ و بوی مذهبی دارد (Emam-Jomeh et al., 2013; Mousavi, 2009)؛ این در حالی است که در کشورهای پیشرفته از طریق فعالیت‌های ورزشی فوق برنامه حتی به عوامل اجتماعی در دانش‌آموزان همچون اضطراب‌ها و سازگاری‌های اجتماعی نیز می‌پردازند (Dimech & Seiler, 2011; Petracovschi et al., 2012). موانع شخصی از مهمترین موانع مشارکت ورزشی‌اند به طوری که می‌توان با دادن انگیزه‌های لازم و افزایش خوداعتمادی و خودباوری به زنان و برنامه‌ریزی‌های اصولی برای رفع موانع شخصی، شاهد حضور پررنگ‌تر دانش‌آموزان در فعالیت‌های فوق برنامه بود (Fathi & Almasi, 2017). در مطالعه سلیمی موانع فرهنگی مشارکت زنان در فعالیت‌های ورزشی اوقات فراغت شامل شرایط علی از جمله وجود فرهنگ غیربومی، دیدگاه مردسالارانه، ضعف در سرمایه فرهنگ ورزش زنان، عدم حمایت اجتماعی و موانع انگیزشی، شرایط زمینه‌ای شامل عوامل اقتصادی، عوامل امکان‌آتی و تسهیلاتی و عوامل مدیریتی و شرایط مداخله‌گر شامل عوامل فردی و گرایش‌های مذهبی دانسته شده است (Salimi et al., 2022).

به نظر می‌رسد در داخل کشور با وجود افزایش جمعیت دانش‌آموزی، مطالعات پژوهشی بسیار اندکی در زمینه تسریع‌کننده‌ها شده و نیاز است مطالعات علمی و کاربردی بیشتری صورت پذیرد. پژوهش‌های فوق و تجربیات پژوهشگر به عنوان معلم تربیت بدنی، حاکی از وجود مشکلاتی در سیستم آموزش و پرورش است و باید برای ارتقای سواد حرکتی تلاش بیشتری شود. این مشکلات و ناهماهنگی‌ها باعث شد این مسأله در ذهن پژوهشگر شکل بگیرد که چه عواملی بر سرعت بخشیدن به مشارکت ورزشی دانش‌آموزان در فوق برنامه‌های مدارس مؤثر است. پژوهشگر تلاش کرد با توجه به عدم وجود پژوهشی در این حوزه، به شناسایی تسریع‌دهنده‌های مشارکت دانش‌آموزان در فعالیت‌های بدنی مدارس، برگرفته از تحقیقات روز دنیا در حوزه فوق برنامه‌های دانش‌آموزی و بومی، متناسب با کشور بپردازد و موجب ایجاد بستری مناسب برای مسئولان، فعالان و پژوهشگران در شناخت و تصمیم‌گیری بهتر در حوزه مشارکت ورزشی دانش‌آموزان در فوق برنامه مدارس گردد.

روش‌شناسی پژوهش

ماهیت پژوهش حاضر، اکتشافی و با هدف بسط دانش و شناخت موجود در رابطه با تسریع‌دهنده‌های مشارکت دانش‌آموزان در فعالیت‌های بدنی مدارس ایران انجام گرفت؛ از این رو در دسته تحقیقات بنیادی قرار می‌گیرد. همچنین این پژوهش از نوع پژوهش‌های کیفی است؛ زیرا با وجود جستجوی فراوان محقق در پیشینه پژوهش، فرضیه و یا مدل مشخصی برای مشارکت ورزشی دانش‌آموزان در فوق برنامه مدارس یافته نشد. رویکرد نظریه داده‌بنیاد، یکی از انواع روش‌های پژوهش کیفی است که به طور استقرایی یک سلسله رویه‌های سیستماتیک را به کار می‌گیرد تا نظریه‌ای درباره پدیده مورد مطالعه ارائه کند (Beyabangard, 2014). رهیافت‌های مختلفی در رویکرد نظریه داده‌بنیاد قابل تفکیک است که در این پژوهش از رهیافت ساخت‌گرایانه که توسط چارمز حمایت می‌شود (Charmaz, 1990)، استفاده و به بررسی تسریع‌دهنده‌های مشارکت دانش‌آموزان در فعالیت‌های بدنی مدارس ایران پرداخته شد. در انتخاب جامعه آماری برای مصاحبه‌های عمیق سعی شد از مدیران ارشد تربیت بدنی و سلامت وزارت آموزش و پرورش، معاونان و کارشناسان تربیت بدنی ادارات کل آموزش و پرورش استان‌ها، معلمان تربیت بدنی فعال در فوق برنامه‌ها، اولیای دانش‌آموزان و خود دانش‌آموزان استفاده شود. برای نمونه‌گیری برای مصاحبه‌های عمیق از روش نمونه‌گیری هدفمند

و تکنیک نمونه‌گیری گلوله برفی استفاده شد. در منبع گردآوری داده‌ها، به دلیل نو بودن تحقیق و محدودیت احتمالی داده‌ها، از رویکرد مثلث‌سازی با روش و داده استفاده شد و از منابع گوناگون از جمله مصاحبه‌های عمیق، کلیپ‌های مرتبط با فوق برنامه دانش‌آموزان و مشارکت ورزشی، مقالات مرتبط با مشارکت ورزشی، فوق برنامه‌های ورزشی و فعالیت بدنی در مدارس، اسناد و مدارک از جمله کتب لاتین به صورت پی‌دی‌اف، کتب تألیفی و همچنین کتب ترجمه شده و بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های ارسالی اداره تربیت بدنی وزارت آموزش و پرورش برای کسب داده‌های مورد نیاز بهره گرفته شد (جدول ۱).

جدول ۱. راهنمای کدگذاری

کد	منبع	تعداد	وسایل و ادوات مورد نیاز
IN-M	مصاحبه با مدیران ارشد تربیت بدنی آموزش و پرورش	۴	وسایل ضبط و ثبت
IN-E	مصاحبه با معاونان و کارشناسان تربیت بدنی ادارات کل آموزش و پرورش استان‌ها	۱۶	وسایل ضبط و ثبت
IN-T	مصاحبه با معلمان فعال تربیت بدنی	۹	وسایل ضبط و ثبت
IN-P	گروه کانونی با اولیای دانش‌آموزان	(۶ گروه)	یادداشت‌برداری
IN-S	گروه کانونی با دانش‌آموزان	(۸ گروه)	یادداشت‌برداری
DO	ادبیات و مبانی نظری، اسناد و مدارک	۴۹	کامپیوتر و اینترنت، کاربرگ‌ها، فهرست‌برداری و چک لیست‌ها
C	کلیپ‌ها و ویدیوها	۱۲	اینترنت

مصاحبه‌ها تا زمان اشباع نظری، به گونه‌ای که در مصاحبه ۱۱ با گروه‌های کانونی (دانش‌آموزان و اولیا) و مصاحبه ۲۱ با مدیران ارشد، معاونان، کارشناسان و معلمان تربیت بدنی ادامه یافت. بعد از رسیدن به اشباع نظری با تجزیه و تحلیل داده‌های برآمده از منابع مختلف، کدگذاری اولیه یا باز با ۷۸ نکته کلیدی از حدود ۴۰۰ جمله اجرا شده در قالب ۵۱ کد اولیه، ۳۹ مفهوم و ۱۱ مقوله، کدگذاری متمرکز با ۴ کد و کدگذاری نظری بر اساس رویکرد ساخت‌گرای چارمز انجام گرفت و گویه‌های تسریع‌دهنده مشارکت دانش‌آموزان در فعالیت‌های بدنی مدارس ایران شناسایی و نهایتاً به تشریح هریک از آن‌ها پرداخته شد (جدول ۲).

جدول ۲. نمونه استخراج کدها از منابع

کد	متن	منبع
IN-M مصاحبه	" در بحث مشارکت دانش‌آموزان نکته‌ای که نقطه قوت است، دسترسی آسان به اماکن و تجهیزات آسان به مدرسه و تجهیزات و امکانات ورزشی آن است. خوشبختانه با حمایت مدیریت ارشد اجرای رویکرد نوی درس تربیت بدنی، نگاه ویژه‌ای به فوق برنامه شده است و باید معلمان با توجه به پتانسیل‌های موجود، زمینه را برای حضور حداکثری دانش‌آموزان در فوق برنامه‌ها فراهم کنند و نهایتاً هدف اصلی توسعه ورزش باشد که همانا ایجاد جامعه‌ای سالم است.	
IN-E مصاحبه	معلمان باید فعالیت‌هایی را طراحی کنند که دانش‌آموزان با ترشح هورمون اندورفین، احساس شادی و لذت از فعالیت داشته باشند، در این صورت او آماده پذیرش هر خواسته‌ای از معلم است و اینگونه می‌توان علاقه به ورزش را در دانش‌آموز ایجاد کرد.	
IN-T مصاحبه	بهتر است برنامه‌های فوق برنامه هم‌راستا با برنامه‌های کلاس درس برنامه‌های فوق برنامه هم‌راستا با کلاس درس	

تربیت بدنی باشد و مکمل درس تربیت بدنی باشد.	برنامه‌های مکمل درس تربیت بدنی	
خانواده‌هایی که ورزشی‌اند مسلماً فرزندان‌شان در کلاس‌های ورزشی خارج از مدرسه مشغولند و باید شرایط فوق برنامه‌های ورزشی از هر لحاظی همچون ایمنی، امنیت و امکانات مطلوب باشد که فرزندم را در این گونه کلاس‌ها بگذارم.	حمایت خانواده از فرزندان‌شان مطلوبیت شرایط فوق برنامه	IN-P مصاحبه
به نظر من فوق برنامه‌ها باید خیلی شاد باشند و همان شکلی باشد که ما دانش‌آموزان دوست داریم. باید معلم ورزشمان به خواسته‌های ما در فوق برنامه‌ها توجه کند.	ایجاد برنامه‌های شاد توجه به خواسته‌های دانش‌آموزان	IN-S مصاحبه
مدیران فوق برنامه ورزشی باید در تدوین برنامه در حیطه‌های سه‌گانهٔ تعلیم و تربیت (حیطهٔ شناختی، مهارتی و نگرشی) توجه ویژه کنند. همراهی اولیا در فعالیت‌های ورزشی و فراهم نمودن حس لذت و شادی برای دانش‌آموزان	توجه مدیران فوق برنامه به حیطه‌های سه‌گانهٔ تعلیم و تربیت مشارکت اولیا در فعالیت‌های فوق برنامه	DO دبیات C کلیپ و ویدیو

جدول ۳. کدگذاری اولیه یا باز (استخراج مفاهیم و مقوله‌ها) و کدگذاری متمرکز

مفاهیم به صورت فشرده	مقوله	کد متمرکز	کد نظری
نگاه برابر دولت به تمام کارکنان، ارتقای جایگاه معلمان تربیت بدنی	ارزش‌مداری		
سیاست‌های ارتقای سلامت، از بین بردن عدم فعالیت	سیاست ارتقای سلامت		
ضرورت توجه به دانش‌آموزان	سیاست توجه به سن دانش‌آموزان	بستر سیاسی	
استراتژی ترویج مشارکت ورزشی، نگاه استراتژیک، حیطه‌های سه‌گانهٔ تعلیم و تربیت	نگاه استراتژیک به مشارکت		
تشویق و حمایت گام به گام، تخفیف	تشویق گام به گام		تشویق
اختصاص اعتبارات	حمایت مالی	منابع حمایتی و تشویقی	کننده‌ها
حمایت خانواده، جایگاه ورزش در سبب اجتماعی خانوار	حمایت خانوادگی		
حمایت جامعه، جایگاه ورزش در جامعه، حمایت مدرسه، حمایت رسانه	حمایت اجتماعی		
حمایت مدیران ارشد	حمایت دولتی		
لزوم همکاری با ذی‌نفعان، همکاری با سایر مدارس، همکاری با شهرداری، همکاری با هیات‌ها، همکاری با فدراسیون، همکاری با رسانه‌ها	همکاری با ذی‌نفعان	همکاری با ذی‌نفعان	
اختصاص منابع مالی دولت، اعتبارات دولتی	منابع مالی و اعتبارات	منابع مالی	

در این پژوهش، از روش «بررسی توسط اعضا» (مصاحبه شوندگان) برای تأیید روایی و روش پایایی بازآزمون برای محاسبه پایایی کدگذاری‌های انجام شده، استفاده شد.

یافته‌های پژوهش

در این پژوهش، مشارکت دانش‌آموزان در فعالیت‌های ورزشی مدارس ایران مبتنی بر رویکرد (ورودی-فرآیند-خروجی) طراحی شد (Bertalanffy, 1972). منطق و خردمایی عوامل تسریع‌دهندهٔ مشارکت دانش‌آموزان در فعالیت‌های بدنی را می‌توان به کل سیستم ورودی، فرآیند و خروجی شرح داد (شکل ۱). این رویکرد به عنوان اساس و پایهٔ بسیاری از سیستم‌ها مورد توجه قرار گرفته است و با توجه به اینکه مدرسه به عنوان یک سیستم در این تحقیق مد نظر و فوق برنامه یکی از زیرسیستم‌های مدرسه است؛ از این رویکرد برای فوق برنامهٔ مدارس استفاده شد. اتخاذ چنین رویکردی، ضمن مجزا نمودن اجزاء تسریع‌دهندهٔ تحقیق، زوایای بیشتری را از عوامل بیرونی اثرگذار بر سیستم نشان و در اختیار متولیان مربوط قرار می‌دهد. عامل‌های اصلی شامل الف) عناصر مشارکت ورزشی ب) فرآیند مشارکت ورزشی ج)

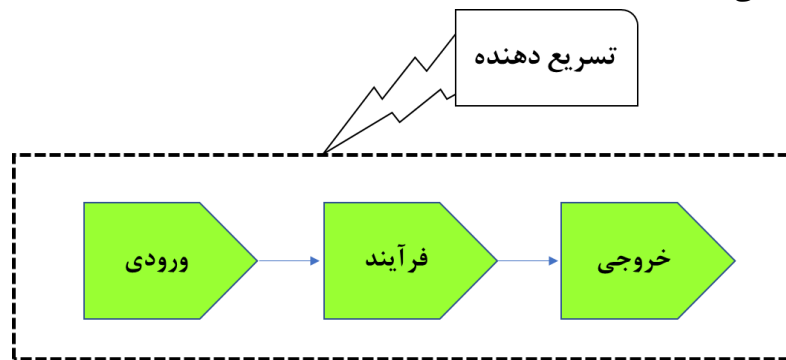
پیامدهای مشارکت ورزشی و د) تسریع‌کننده‌های مشارکت ورزشی بود که در این پژوهش تمرکز بر تسریع‌کننده‌های مشارکت دانش‌آموزان بود. ابعاد عامل‌های اصلی به تفکیک زیر به دست آمده است:

الف) عناصر مشارکت ورزشی: شامل دو مؤلفه است: ۱) محرک‌های مشارکت (شاخص اجتماعی مدرسه، تقلید و الگو بودن، فاکتورهای زیرساخت، کیفیت و امنیت)، ۲) بازدارنده‌های مشارکت ورزشی (بازدارنده‌های درون فردی، بازدارنده‌های بین فردی و بازدارنده‌های ساختاری).

ب) فرآیندهای مشارکت ورزشی: شامل: ۱) نگرشی، ۲) مهارتی، که خود شامل (ورزش قهرمانی، ورزش تفریحی خارج از مدرسه که به اصطلاح درون‌مدرسه‌ای می‌نامند، ورزش تفریحی خارج از مدرسه که آن را به اصطلاح برون‌مدرسه‌ای می‌نامند و ورزش آموزشی) است و ۳) شناختی

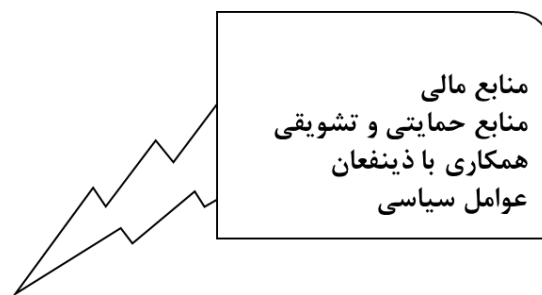
ج) پیامدهای مشارکت ورزشی: شامل: ۱) جسمانی، ۲) روانی، ۳) اجتماعی

د) تسریع‌کننده‌های مشارکت ورزشی: شامل: ۱) همکاری با ذینفعان، ۲) منابع مالی، ۳) منابع حمایتی و تشویقی و ۴) بستر سیاسی.

شکل ۱. مدل ورودی، فرآیند و خروجی (IPO)

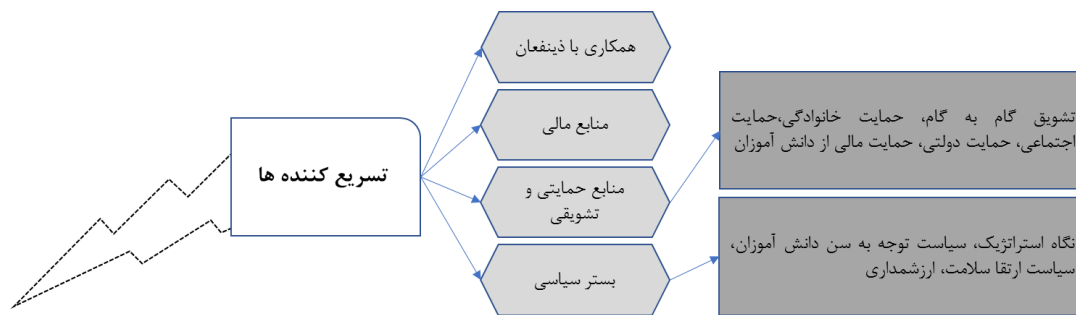
بر اساس یافته‌های پژوهش در شکل (۲) تسریع‌دهنده‌های مشارکت دانش‌آموزان در فعالیت‌های بدنی مدارس ایران به شکل شماتیک ارائه شده که در ادامه به شرح آن خواهیم پرداخت.

شکل (۲). تسریع‌دهنده‌های مشارکت دانش‌آموزان در فعالیت‌های بدنی مدارس ایران

در ادامه اجزاء و مؤلفه‌های پیامدهای مشارکت دانش‌آموزان در فعالیت‌های بدنی مدارس ایران شرح داده شده است.

¹ Input, processes and output

شکل ۳. طرح تفصیلی تسریع‌دهنده‌های مشارکت دانش‌آموزان در فعالیت‌های بدنی مدارس ایران

د) تسریع‌دهنده‌های مشارکت ورزشی: تسریع‌دهنده‌ها یا کاتالیزورها به دلیل نقش سرعت بخشیدن می‌توانند در ورودی، فرآیند و خروجی اعمال و مشارکت ورزشی دانش‌آموزان با روند بهتری انجام گردند. در این پژوهش همکاری با ذی‌نفعان، منابع مالی، منابع حمایتی و تشویقی و بستر سیاسی به عنوان تسریع‌دهنده در نظر گرفته شده است.

۱) همکاری با ذی‌نفعان: هرگونه همکاری و مشارکت و ارتباط با مراکز، ارگان‌های دولتی و خصوصی که دانش‌آموزان منبع اصلی سرمایه‌های آنها محسوب می‌شوند و بهره‌مندی از خدمات آنها

۲) منابع حمایتی و تشویقی: منابع حمایتی از جمله خانواده، دوستان، مدرسه و دولت می‌تواند در هر مرحله مشارکت ورزشی دانش‌آموزان در فوق برنامه، به عنوان انگیزاننده به مشارکت بیشتر دانش‌آموزان سرعت بخشد.

۳) بستر سیاسی: ایجاد فضای ارزش‌مداری و بدون تبعیض می‌تواند بر آموزش‌دهندگان تأثیر بسزایی داشته باشد؛ این امر به دلیل ارتباط نزدیک آموزش‌دهنده و دانش‌آموزان می‌تواند بر مشارکت ورزشی دانش‌آموزان نیز تأثیرگذار باشد.

۴) منابع مالی: فراهم نمودن بستر مناسب برای فعالیت ورزشی فوق برنامه و حمایت‌های مالی می‌تواند بر سرعت مشارکت ورزشی دانش‌آموزان بیفزاید.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف این پژوهش شناسایی عوامل تسریع‌دهنده مشارکت دانش‌آموزان در فعالیت‌های بدنی مدارس ایران است. نتیجه گروه‌بندی کدها، یک مؤلفه اصلی و چهار زیرمؤلفه برای تسریع‌دهنده مشارکت ورزشی دانش‌آموزان را نشان داد. دانش‌آموزان در فعالیت‌های ورزشی مدارس ایران از جایگاه خاصی برخوردارند. مهمترین ویژگی دانش‌آموزان، سن آنهاست که در مطالعات انجام شده در حوزه مشارکت بسیار اندک مورد توجه بوده و در حوزه مشارکت ورزشی مورد بی‌توجهی قرار گرفته است به طوری که اورتگا و همکاران (۲۰۰۸) در تحقیق خود به تمرکز بیشتر مطالعات در جمعیت بالغ در حوزه مشارکت اجتماعی و مشارکت ورزشی دست یافته‌اند (Ortega et al., 2008).

در این پژوهش همکاری با ذی‌نفعان، منابع مالی، منابع حمایتی و تشویقی و بستر سیاسی به عنوان تسریع‌کننده در نظر گرفته شده است. تسریع‌کننده‌ها به عنوان کاتالیزورها و سرعت‌دهنده‌ها به سیستم وارد می‌شوند. اگر این تسریع‌کننده‌ها نباشد بر عدم مشارکت تأثیری نخواهد داشت ولی اگر باشند بر سرعت‌بخشی میزان مشارکت ورزشی دانش‌آموزان در فوق برنامه‌ها تأثیرگذار است؛ بنابراین خانواده، دوستان، معلمان و سیاستمداران در بخش تسریع‌کننده‌ها بسیار اهمیت دارند.

تسریع‌کننده‌های مختلفی می‌توانند بر میزان مشارکت دانش‌آموز و آموزش‌دهنده بیفزایند و حتی به دلیل ارتباط

دوسویه‌ای که بین معلم و دانش‌آموز وجود دارد می‌تواند با وارد شدن بر یکی از این طرفین بر دیگری نیز تأثیر بگذارد. منابع مالی، منابع حمایتی و تشویقی، بستر سیاسی و همکاری با ذی‌نفعان از جمله تسریع‌کننده‌هایی هستند که هر کدام به طور جداگانه با تأثیر بر دانش‌آموز یا آموزش‌دهنده به تنهایی می‌تواند بر مشارکت ورزشی دانش‌آموزان در فوق برنامه مدارس ایران بیفزاید که با نتایج پژوهش آگانزا و همکاران (۲۰۱۸) همخوانی دارد (Agans et al., 2018). آگانزا و همکاران (۲۰۱۸) سه عامل مهم تأثیرگذار برای افزایش مشارکت ورزشی را افراد، هم تیمی‌ها و نوع رقابت بین آن‌ها دانستند، همچنین نظامی نشان داد حمایت والدین با فعالیت فرزندان ارتباط معناداری دارد (Nezami et al., 2022). با توجه به اینکه این پژوهش منابع حمایتی و تشویقی را یکی از مؤلفه‌های تسریع‌کننده برای مشارکت حداکثری دانش‌آموزان دانسته است می‌توان نتایج این دو پژوهش را در این یافته همسو دانست. همچنین با توجه به اهمیت نقش ارزش‌گذاری در سیاست‌گذاری‌های دولت بر کار معلمان تربیت بدنی؛ پیشنهاد می‌شود، متولیان فوق برنامه در زمینه ورزش، بر انگیزه معلمان تربیت بدنی و مدیران مدارس، با ارزش‌گذاری بر فعالیت‌های این عزیزان در سطح مدرسه بیفزایند.

تسریع‌کننده‌ها (همکاری با ذی‌نفعان، منابع مالی، منابع حمایتی - تشویقی و بستر سیاسی) هم بر فرایند مشارکت ورزشی و هم بر پیامدهای مشارکت ورزشی اثرگذار بوده است؛ بنابراین می‌توان گفت ارزش‌مداری، سیاست ارتقای سلامت، سیاست توجه به سن دانش‌آموزان، نگاه استراتژیک به مشارکت، از زیرمؤلفه‌های اثرگذار بر بستر سیاسی است که باید در رأس آن‌ها توجه به سن دانش‌آموزان قرار گیرد؛ زیرا قشر آسیب‌پذیر و در عین حال مؤثر و آینده‌ساز جامعه‌اند.

تشویق گام به گام، حمایت مالی، حمایت خانوادگی، حمایت اجتماعی، حمایت دولتی، از منابع حمایتی-تشویقی برآمده از این پژوهش است که باید دولت، رسانه، جامعه، خانواده و مدرسه نگاه حمایتی و تشویقی خود را در برنامه‌های خود شرط اول قرار دهند زیرا همه مانند یک زنجیره به هم متصلند که مقصد نهایی همه، رشد و پرورش صحیح دانش‌آموزان است.

تخصیص بودجه‌ای جداگانه برای توسعه فوق برنامه‌های ورزشی به لحاظ اهمیت و تأثیر آن بر دانش‌آموزان می‌تواند راهگشای مناسبی برای مشارکت تمام بخش‌ها در فوق برنامه باشد. همچنین همکاری با رسانه‌ها، شهرداری، فدراسیون‌ها و سایر ارگان‌ها در بهره‌مندی از نتایج فوق برنامه‌های ورزشی نیز می‌تواند نگاه آحاد جامعه را نسبت به ورزش، تربیت بدنی و سلامت به شیوه‌ای مثبت تغییر دهد و نهایتاً، با جامعه‌ای سالم و کمترین زیان روبه‌رو شویم.

همچنین در بخش منابع مالی هرچه امکانات و زیرساخت‌های ورزشی بیشتر و مناسب‌تر باشد و با استانداردهای بهتری در اختیار دانش‌آموزان قرار گیرد، مشارکت ورزشی آنها نیز افزایش پیدا خواهد کرد برای مثال، هنگامی که اماکن ورزشی با توجه به مکان‌یابی مناسب احداث گردند، دانش‌آموزان آسان‌تر می‌توانند به این مکان‌ها دسترسی پیدا کنند؛ بنابراین، با افزایش سرانه فضاهای ورزشی، توزیع عادلانه و متوازن اماکن و رعایت استانداردهای طراحی و ساخت وساز مکان‌های ورزشی، مشارکت ورزشی افراد بیشتر خواهد شد. نتایج این پژوهش با یافته‌های سانگ و همکاران (۲۰۲۰) که معتقدند عوامل موفقیت در توسعه ورزش و سلامتی را همکاری بین نهادهای مختلف و سازمان‌های مشارکت‌کننده در برگزاری رویدادها تشکیل می‌دهند (Sung et al., 2020) و یافته‌های پیچی و همکاران (۲۰۱۸) درباره راهبردهای ایجاد و حفظ همکاری سازمان‌ها در ورزش که ایجاد ارتباطات و شبکه‌سازی‌ها، دادن تسهیلات به سازمان‌های مشارکت‌کننده، هوشمندی نسبت به تفاوت‌ها، یکپارچگی بین اهداف و عملیات و پیش‌بینی فواید تجاری برای سازمان‌های مشارکت‌کننده را از مهمترین آن‌ها دانستند (Peachey et al., 2018)، مطابقت دارد.

در بستر سیاسی به نگاه استراتژیک، سیاست توجه به سن دانش‌آموزان، سیاست ارتقای سلامت، ارزش‌مداری باید مورد توجه قرار گیرد. نظری (۱۳۹۶) در پژوهش خود به تدوین مضامین راهبردی المپیادهای ورزشی درون‌مدرسه‌ای استان اصفهان پرداخت و یافته‌ها نشان داد که المپیادهای ورزشی درون‌مدرسه‌ای هشت هدف کلان دارند؛ ضمن اینکه راهبردهای المپیادهای ورزشی درون‌مدرسه‌ای بر اساس ماتریس ارزیابی موقعیت و اقدام راهبردی در موقعیت محافظه‌کارانه قرار گرفتند (Nazari, 2017)؛ از این‌رو هم‌افزایی و تعامل با سازمان‌های مرتبط با ورزش مدارس به‌عنوان استراتژی اولویت‌دار باید مد نظر قرار گیرد که با توجه به نتایج این پژوهش و یافته‌های محقق، نگاه استراتژیک باید در دستور کار قرار گیرد که در این باب با هم همسویند. همچنین در بخش همکاری با ذی‌نفعان ارتباط با سایر نهادها و سازمان‌ها از اولویت‌های سیستم آموزش و پرورش باید قرار گیرد که با نتایج نظری (۱۳۹۶) درباره‌ی تعامل با سازمان‌های مرتبط با ورزش مدارس مطابقت دارد.

مدرسه جایگاه اصلی فوق برنامه‌هاست و فوق برنامه‌های ورزشی به عنوان سیستم‌های زیرمجموعه قرار دارد که همواره در کنش و واکنش دائمی‌اند و نسبت به سیستم‌های بالاتر سیستم فرعی محسوب می‌شود؛ بنابراین، همه‌ی عواملی که موجبات برقراری، تنظیم و واکنش به موقع و مناسب مشارکت دانش‌آموزان در فعالیت‌های ورزشی مدارس است، در این پژوهش بررسی شده تا بتوان تسریع‌دهنده‌های کامل و جامع و با پشتوانه‌ای نظری ارائه نمود. از نقاط قوت این پژوهش می‌توان به قابلیت تبدیل شدن و اجرایی این پژوهش به مدل مشارکت ورزشی دانش‌آموزان در مدارس ایران اشاره نمود؛ زیرا به تمام جنبه‌های تأثیرگذار برای مشارکت ورزشی دانش‌آموز توجه شده و مدلی کامل و جامع را در اختیار متولیان امر قرار می‌دهد.

یکی از دلایل عمده ناکارایی برنامه‌های فعلی ورزشی در حوزه فوق برنامه، نداشتن مفاهیم و نقشه نظام‌مند کلی‌نگر در این حوزه است؛ این پژوهش می‌تواند به عنوان ابزار تحلیلی مشارکت دانش‌آموزان در فعالیت‌های تربیت بدنی مدارس ایران، مبنای عمل قرار گیرد تا بتوان به گونه‌ای منطقی و اصولی به حل مشکلات بی‌شمار در حوزه ورزش دانش‌آموزی پرداخت. نتایج این پژوهش می‌تواند به سازمان‌های متولی ورزش در کشور برای مواجهه صحیح و درست با مشارکت دانش‌آموزان در فعالیت‌های بدنی مدارس ایران کمک شایانی بدهد. همچنین انجام این پژوهش ضمن ایجاد آگاهی از وضعیت موجود در برنامه‌ریزی مطلوب و بررسی تسریع‌دهنده‌ها که اشاره به تحلیل، شناخت و موشکافی کل سیستم مشارکت دانش‌آموزان در فعالیت‌های بدنی و تعیین عوامل اثرگذار بر مشارکت دارد، می‌تواند فوایدی همچون امکان مشارکت بیشتر در فعالیت‌های بدنی مدارس، تنوع در فعالیت‌های بدنی مدارس، توجه به علاقه و نیازهای دانش‌آموزان، ایجاد جو غیررسمی و صمیمی، احیای نشاط و شادابی در دانش‌آموزان و شناسایی بهتر استعدادها و ورزشی داشته باشد.

منابع

- Adams, N. G., Shea, C. M., Liston, D. D., & Deever, B. (2006). *Learning to Teach: A Critical Approach to Field Experiences*. Routledge.
- Agans, J. P., Su, S., & Ettekal, A. V. (2018). Peer motivational climate and character development: Testing a practitioner-developed youth sport model. *Journal of Adolescence*, 62, 108-115.
- Bertalanffy, L. V. (1972). The history and status of general systems theory. *The Academy of Management Journal*, 15(4), 407-426.
- Beyabangard, A. (2014). *Research Methods in Psychology and Educational Sciences*. Douran. (Persian)
- Blomfield, C. J., & Barber, B. L. (2009). Brief report: Performing on the stage, the field, or both? Australian adolescent extracurricular activity participation and self-concept. *Journal of Adolescence*, 32(3), 733-739.
- Charmaz, K. (1990). 'Discovering' chronic illness: Using grounded theory. *Social Science & Medicine*, 30(11), 1161-1172.
- Chen. (2011). International Conference on Physics Science and Technology: Physics Procedia. 22, 610-615.
- Dimech, A. S., & Seiler, R. (2011). Extra-curricular sport participation: A potential buffer against social anxiety symptoms in primary school children. *Psychology of Sport and Exercise*, 12(4), 347-354.
- Emam-Jomeh, M., Ahmadi, G., & Teymournia, M. (2013). A comparative study of extracurricular activities in Iran with the United States, the United Kingdom, and Malaysia. *Curriculum Research*, 3(17-65). (Persian)
- Fathi, E., & Almasi, P. (2017). Analysis of barriers to participation of female high school students in extracurricular sports activities. *The Third National Conference on Sports Science and Physical Education of Iran*, Tehran. (Persian)
- Gilman, R., Meyers, J., & Perez, L. (2004). Structured extracurricular activities among adolescents: Findings and implications for school psychologists. *Psychology in the Schools*, 41(1), 31-41.
- Habibi, L., & Nikpour, A. (2017). Analysis of women's attitudes towards the formation of tourism-leisure spaces for women, a case study: Amol Women's Park. *Journal of Tourism Planning and Development*, 6 (21), 96-115. (Persian)
- Hendrickson, B. (2018). Intercultural connectors: Explaining the influence of extra-curricular activities and tutor programs on international student friendship network development. *International Journal of Intercultural Relations*, 63, 1-16.
- Kanters, M. A., Bocarro, J. N., Edwards, M. B., Casper, J. M., & Floyd, M. F. (2013). School sport participation under two school sport policies: Comparisons by race/ethnicity, gender, and socioeconomic status. *Annals of Behavioral Medicine*, 45(suppl_1), S113-S121.
- Lane, J. (1995). Non-governmental organizations and participatory development: The concept in theory versus the concept in practice. *Power and Participatory Development: Theory and Practice* London: Intermediate Technology Publications.
- Lee, L.-c. (2012). The effects of socio-economic status on physical activity participation in Hong Kong adolescents: A social ecological approach. *HKU Theses Online (HKUTO)*.
- Lim, S. Y., Warner, S., Dixon, M., Berg, B., Kim, C., & Newhouse-Bailey, M. (2011). Sport participation across national contexts: A multilevel investigation of individual and systemic influences on adult sport participation. *European Sport Management Quarterly*, 11(3), 197-224.
- Mousavi, S. (2009). *A Comparative Study of Extracurricular Activities in Primary Schools in Iran, Germany, and Japan*. M.Sc. thesis, Allameh Tabatabai University. (Persian)
- Nazari, R. (2017). Compilation of strategic themes of sports olympiads in schools of Isfahan province. *Research in Educational Sports*, 5(13), 231-248. (Persian)
- Nezami, N. A., Zarei, A., Tojari, T., Sadjadi, H., & Mohammadi, F. (2022). Investigate the mediating role of the neighborhood environment in the effect of parental support and physical activity on children's physical activity. *Journal of Strategic Sociological Studies in Sport*, 2(2), 26-41. (Persian)
- Nour, A. (2007). *A Comparative Study of Leisure Time Among Youth in Iran, Japan, and the U.S.* Ph.D. dissertation, AZ-Zahra University. (Persian)
- Nowak, P., Bozek, A., & Blukacz, M. (2019). Physical activity, sedentary behavior, and quality of life among university students. *BioMed Research International*, 1-10.
- Oliveira-Brochado, A., Brito, P. Q., & Oliveira-Brochado, F. (2017). Correlates of adults' participation in sport and frequency of sport. *Science & Sports*, 32(6), 355-363.
- Ortega, F. B., Ruiz, J. R., Castillo, M. J., & Sjörström, M. (2008). Physical fitness in childhood and adolescence: A powerful marker of health. *International Journal of Obesity*, 32(1), 1-11.
- Peachey, J. W., Cohen, A., Shin, N., & Fusaro, B. (2018). Challenges and strategies of building and sustaining inter-organizational partnerships in sport for development and peace. *Sport Management Review*, 21(2), 160-175.

- Petracovschi, S., Runcan, P., Neniu, R., & Clitan, G. (2012). The social integration of children with weight issues using the curricular and extracurricular physical education activities. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 46, 2872-2876.
- Pressick, E. L., Gray, M. A., Cole, R. L., & Burkett, B. J. (2016). A systematic review on research into the effectiveness of group-based sport and exercise programs designed for Indigenous adults. *Journal of Science and Medicine in Sport*, 19(9), 726-732.
- Prins, R. G., Mohnen, S. M., van Lenthe, F. J., Brug, J., & Oenema, A. (2012). Are neighbourhood social capital and availability of sports facilities related to sports participation among Dutch adolescents? *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*, 9(1), 1-11.
- Ruseski, J. E., Humphreys, B. R., Hallmann, K., & Breuer, C. (2011). Family structure, time constraints, and sport participation. *European Review of Aging and Physical Activity*, 8(2), 57-66.
- Salimi, M., Moslehi, L., & Labbaf, A. M. (2022). Designing a model of cultural barriers for women's participation in leisure sports activities in sports recreation centers. *Journal of Strategic Sociological Studies in Sport* 1(1), 32-44. (Persian)
- Simpkins, S., Eccles, J., Templeton, J., & Simpkins-Chaput, S. (2008). *Supporting Positive Development Through Structured After-school Activities*. In 21st century education: A reference handbook (pp. 199-208). Sage Publications.
- Sung, B., Phau, I., Cheah, I., & Teah, K. (2020). Critical success factors of public health sponsorship in Australia. *Health Promotion International*, 35(1), 42-49.
- Wicker, P., Hallmann, K., & Breuer, C. (2013). Analyzing the impact of sport infrastructure on sport participation using geo-coded data: Evidence from multi-level models. *Sport Management Review*, 16(1), 54-67.
- Zhou, R., & Kaplanidou, K. (2018). Building social capital from sport event participation: An exploration of the social impacts of participatory sport events on the community. *Sport Management Review*, 21(5), 491-503.